ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 5.9.2007
COM(2007) 498 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Για την προαγωγή της πλήρους συμμετοχής των νέων στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την κοινωνία

{SEC(2007) 1084}
{SEC(2007) 1093}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Για την προαγωγή της πλήρους συμμετοχής των νέων στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την κοινωνία

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ενίσχυση των νέων και η δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών γι΄ αυτούς έτσι ώστε να μπορούν να αναπτύξουν τις ικανότητές τους να εργάζονται και να συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνία είναι ουσιώδους σημασίας για τη σθεναρή οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, της οικονομίας της βασισμένης στη γνώση και της γήρανσης των κοινωνιών στις οποίες έχει ύψιστη σημασία να διαθέτει κάθε νέος τη δυνατότητα αξιοποίησης του δυναμικού του.

Ενώ οι γενικές συνθήκες για τους νέους στην Ευρώπη είναι σήμερα θετικές - ελευθερία και ασφάλεια, ευημερία, μεγαλύτερο προσδόκιμο ζωής - υπάρχει όλο και μεγαλύτερη ανησυχία ότι πολλοί από αυτούς δεν μπορούν να ευημερήσουν. Υψηλά ποσοστά παιδικής φτώχειας, κακή υγεία, σχολική αποτυχία και ανεργία μεγάλου αριθμού νέων καταδεικνύουν την ανάγκη να αναθεωρηθούν οι επενδύσεις τις οποίες κάνει η Ευρώπη στη νεολαία της[1] αρχίζοντας ενωρίτερα, λαμβάνοντας υπόψη το σημαντικό ρόλο των οικογενειών[2]. Ο κοινωνικός αποκλεισμός των νέων συνεπάγεται υψηλό κοινωνικό και οικονομικό κόστος και είναι αναγκαίο να προλαμβάνεται.

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα οι νέοι είναι πολύπλοκες και ποικίλες. Υπάρχουν περισσότερες ευκαιρίες μάθησης και συμμετοχής αλλά λιγότερα καθιερωμένα συστήματα προσανατολισμού. Η διατήρηση της ανάπτυξης και της ευημερίας στην Ευρώπη, με την παράλληλη προαγωγή της κοινωνικής συνοχής και της βιώσιμης ανάπτυξης, εξαρτάται από την πλήρη συνεισφορά και συμμετοχή όλων των νέων, ακόμη περισσότερο καθόσον ο αριθμός τους σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού συρρικνώνεται. Οι νέοι θα πρέπει να επωμισθούν την αύξηση του κόστους του γηράσκοντος πληθυσμού, πράγμα το οποίο απαιτεί μια συνεννόηση μεταξύ των γενεών[3].

Υπάρχει επομένως ανάγκη για μια εγκάρσια στρατηγική για τη νεολαία, που να βασίζεται στη συνεργασία μεταξύ των υπευθύνων για τη χάραξη πολιτικής και των ενδιαφερομένων μερών σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη διαδραματίζουν τον κύριο ρόλο στην εφαρμογή της πολιτικής για τη νεολαία. Με αυτή την προοπτική έχουν ήδη αναλάβει την υποχρέωση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στους νέους μέσω της στρατηγικής της Λισαβόνας[4]. Η ΕΕ μπορεί να διαδραματίσει συμπληρωματικό ρόλο προσφέροντας οικονομική ενίσχυση και συντονισμό

[1] ΒΕΡΑ (Σώμα συμβούλων ευρωπαϊκής πολιτικής της Επιτροπής) Απρίλιος 2007.
[2] Ευρωπαϊκός συνασπισμός οικογενειών που προωθήθηκε κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της άνοιξης του 2007.
[3] COM (2006) 571, COM (2007) 244.
[4] COM (2005) 206.

πολιτικής. Ένα πλαίσιο πολιτικής για τη νεολαία έχει συσταθεί προοδευτικά με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλων θεσμικών οργάνων μετά την έκδοση της Λευκής Βίβλου για τη νεολαία[5]. Ένας στενότερος συντονισμός μεταξύ αυτού του πλαισίου και των άλλων πολιτικών που έχουν επίδραση στη νεολαία, καθώς και μια πιο έντονη συγκέντρωση στη νεολαία στα πλαίσια τέτοιων πολιτικών, θα βοηθούσε στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι νέοι και αυτός είναι ο σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης.

Περαιτέρω, η προαγωγή συμμετοχής των νέων στην κοινωνία θα κέρδιζε από τη σθεναρή σύμπραξη μεταξύ ΕΕ και νέων. Προτείνεται στο σημείο αυτό να λάβει τη μορφή δέσμευσης εκ μέρους της Ε.Ε. και των κρατών μελών να αναπτύξουν καλύτερες ευκαιρίες για τους νέους, καθώς και δέσμευση εκ μέρους των ίδιων των νέων να συμμετάσχουν δραστήρια.

2. ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η εκπαίδευση έχει ύψιστη σημασία για τη μετάβαση των νέων στην αγορά εργασίας και την επιτυχή ενσωμάτωση και συμμετοχή τους στην κοινωνία. Εντούτοις, ένας σημαντικός αριθμός νέων εγκαταλείπει τα εκπαιδευτικά συστήματα χωρίς να έχει αποκτήσει τις δεξιότητες που απαιτούνται για μια ομαλή μετάβαση στην απασχόληση.

Σχεδόν ένας στους έξι νέους στην ΕΕ εγκαταλείπει το σχολείο πρόωρα. Τα κράτη μέλη αποσκοπούν να μειώσουν αυτόν τον αριθμό σε ένα μέσο όρο 10% έως το 2010, όμως είναι αβέβαιο κατά πόσον αυτό μπορεί να επιτευχθεί. Ένας στους τέσσερις νέους ενηλίκους (25-29 ετών) δεν έχει ολοκληρώσει το ανώτερο επίπεδο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι έρευνες καταδεικνύουν σημαντικές ανεπάρκειες των μαθητών όσον αφορά τις βασικές ικανότητες γραφής και ανάγνωσης καθώς και αριθμητικής, πράγμα το οποίο αποτελεί σημαντικό εμπόδιο στην πρόοδο προς την επαγγελματική κατάρτιση ή την ανώτατη εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν ένα επισφαλές μέλλον στην κοινωνία και τη σύγχρονη αγορά εργασίας[6].

Η σημερινή άνιση παροχή νηπιακής αγωγής[7] στην Ευρώπη, της οποίας τα μεγάλα οφέλη είναι αποδεδειγμένα[8] - θα μπορούσε να βελτιωθεί. Οι προσπάθειες πρέπει να συγκεντρωθούν στην ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων[9] από μικρή ηλικία, αρχίζοντας από τα παιδιά που ζουν σε μειονεκτούσες περιοχές και δημιουργώντας ένα συνοδευτικό μηχανισμό για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

---

[5] COM (2001) 681. Ψήφισμα του Συμβουλίου C 168/2 (2002)
[6] Έκθεση προόδου
[7] Προσχολική εκπαίδευση
[8] COM (2006) 481.
[9] Σύσταση 2006/962/ΕΚ: αυτές είναι η επικοινωνία στη μητρική γλώσσα, η επικοινωνία στις ξένες γλώσσες, οι μαθηματικές ικανότητες και οι βασικές ικανότητες στις επιστήμες και την τεχνολογία, οι ψηφιακές ικανότητες, οι μεταγνωστικές ικανότητες, κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, αίσθηση της πρωτοβουλίας και της επιχειρηματικότητας και η πολιτιστική ευαισθητοποίηση και έκφραση.

Τα συστήματα εκπαίδευσης πρέπει να παρέχουν αποτελεσματική κατάλληλη εκπαίδευση με μια προοπτική κύκλου της ζωής, ενθαρρύνοντας το δυναμικό του ατόμου για δημιουργικότητα και αυτονομία, αποφεύγοντας παράλληλα τη δυσαναλογία στην αγορά εργασίας. Οι νέοι πρέπει να προετοιμάζονται για την είσοδό τους στην αγορά εργασίας αλλά και να είναι ικανοί να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, για την προσωπική εξέλιξή τους και για να μπορούν να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες επαγγελματικές συνθήκες. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας σε ξένες γλώσσες πρέπει να προωθηθεί σ' αυτό το πλαίσιο.

Υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις - όλο και περισσότερο πιεστικές σε μια παγκοσμιοποιημένη και βασισμένη στη γνώση οικονομία - τις οποίες τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να αντιμετωπίζουν, έτσι ώστε να ικανοποιούν τις ανάγκες των σημερινών νέων. Το πρόγραμμα εργασίας Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010[10] παρέχει ένα πλαίσιο επιπέδου ΕΕ για την υποστήριξη του εκσυγχρονισμού των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών. Θα ήταν σκόπιμη μια πλέον σθεναρή συγκέντρωση της προσοχής από άποψη πολιτικής όσον αφορά την εφαρμογή μιας καλής πολιτικής και μεθόδων πρακτικής οι οποίες προέκυψαν από αυτή τη διαδικασία. Κατευθύνοντας τις επενδύσεις στην ανάπτυξη της προσχολικής εκπαίδευσης για όλους και αναβαθμίζοντας την ποιότητα της παροχής της, τα κράτη μέλη μπορούν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα το πρόβλημα της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και του εκπαιδευτικού μειονεκτήματος.

Η Επιτροπή

– καλεί τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εθνικής στρατηγικής για τη διά βίου μάθηση να δώσουν προτεραιότητα στην ποιότητα και την ποσότητα της επένδυσης στην προσχολική εκπαίδευση

– καλεί τα κράτη μέλη να εκσυγχρονίσουν την ανώτατη εκπαίδευση τους μέσω αλλαγών στη διαχείριση, χρηματοδότηση και στα προγράμματα σπουδών

– καλεί τα κράτη μέλη να επικεντρωθούν περισσότερο στην εκπαίδευση και την κατάρτιση στα πλαίσια των εθνικών προγραμμάτων μεταρρύθμισης, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι δυσαναλογίες μεταξύ αποτελεσμάτων της εκπαίδευσης και απαιτήσεων της αγοράς εργασίας π.χ. αναπτύσσοντας περισσότερες και καλύτερες ευκαιρίες συμβουλών για τους νέους και θεμελιώνοντας στενότερους δεσμούς μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και του κόσμου της εργασίας

– καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τη διασύνδεση της αγοράς εργασίας με την εκπαίδευση, την ελκυστικότητα και τη διαφάνεια της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έτσι ώστε να προετοιμάζουν καλύτερα τους νέους για την αγορά εργασίας, π.χ. μέσω συμπράξεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών - συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των τομεακών οργανώσεων

– καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων το οποίο θα υποστηρίξει την κινητικότητα των νέων σπουδαστών και εργαζομένων και την κατοχύρωση των όσων έχουν μάθει μέσω των επίσημων και ανεπίσημων κύκλων

[10] ΕΕ C 142/1 (2002)

– από κοινού με τα κράτη μέλη, θα αναπτύξει στο πλαίσιο του Europass (Ευρωπαϊκό βιβλιάριο κατάρτισης) στοιχεία ειδικά για νέους[11], βάσει του Youthpass που χορηγείται στα πλαίσια του προγράμματος Νεολαία σε Δράση, για να διευκολύνει την πρόσβαση των νέων στην κινητικότητα και τη διά βίου μάθηση.

3. ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ: ΜΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η χρήση του πλήρους δυναμικού της νεολαίας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη μελλοντική οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή στην ΕΕ. Οι αγορές εργασίας έχουν ανάγκη να ανταποκριθούν επειγόντως σ' αυτές τις προκλήσεις έτσι ώστε να αξιοποιήσουν το δυναμικό του νέου πληθυσμού.

3.1. Η ανεργία των νέων είναι σπατάλη πόρων[12]

Η ανεργία των νέων (15-24 ετών) αποτελεί βασική ανησυχία για την Ευρώπη: σήμερα ανέρχεται σε 17,4%[13]. Αυτό αποτελεί σπατάλη ανθρώπινου κεφαλαίου. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 25 ετών, δεν πραγματοποιήθηκε κανένα σημαντικό βήμα για τη μείωσή της παρά τη γενική άνοδο του επιπέδου εκπαίδευσης. Παρά τη σημερινή οικονομική ανάκαμψη με έναν εκτιμώμενο αριθμό 7 εκατ. ατόμων επί πλέον που προσήλθαν στην απασχόληση στη διάρκεια του κύκλου της Λισαβόνας 2005-2008, η επίδοση της αγοράς εργασίας εξακολουθεί να αναπτύσσεται λιγότερο ευνοϊκά για τους νέους. Υπάρχουν περισσότερες από τις διπλάσιες πιθανότητες να περιπέσουν σε ανεργία από ό,τι οι ενήλικοι της κατεξοχήν παραγωγικής ηλικίας. Η ανεργία των νέων ενηλίκων συχνά καταλήγει σε μακροχρόνια ανεργία (πάνω από 50% των ανέργων είναι ηλικίας 25-29) ή σε αεργία. Οι νέες γυναίκες αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο ποσοστό μεταξύ των αέργων και των ανέργων, ενώ το χάσμα μεταξύ γυναικών και ανδρών αυξάνεται με την ηλικία.

Η απασχόληση των νέων θεωρήθηκε επί μακρόν ως προσωρινό φαινόμενο της μετάβασης από την εκπαίδευση στην αγορά εργασίας. Εντούτοις, οι αιτίες των προβλημάτων της απασχόλησης των νέων και οι κίνδυνοι που αυτά συνεπάγονται πρέπει να ληφθούν υπόψη στην αλλαγή του δημογραφικού και οικονομικού πλαισίου. Η έλλειψη δεξιοτήτων και εκπαίδευσης αποτελεί ουσιαστικά την αιτία των προβλημάτων αυτών, όμως τα δύσκολα μεταβατικά στάδια και ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας αποτελούν επίσης μέρη του προβλήματος. Οι περιφερειακές ανισότητες σε ορισμένα κράτη μέλη επιδεινώνουν τέτοια προβλήματα.

---

[11] Απόφαση 2241/2004/ΕΚ: Το Europass παρέχει ένα ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων βελτιώνοντας τις ευκαιρίες για τους νέους να κάνουν τα μαθησιακά αποτελέσματά τους πιο ορατά.

[12] Βλ. λεπτομερή ανάλυση στο SEC (2007) που εκδόθηκε με την παρούσα ανακοίνωση και επιθεώρηση του παρατηρητηρίου απασχόλησης του 2005.

[13] ΕΕ-27: ποσοστό ανεργίας νέων το 2006. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα μεγέθη βλ. SEC (2007) 1093.

Ως συνέπεια των εκπαιδευτικών ανεπαρκειών ένα τέταρτο του συνόλου των νέων φθάνουν στο κατώφλι της αγοράς εργασίας χωρίς επαρκή επαγγελματικά προσόντα (βλ. κεφάλαιο 2). Περισσότερο από το ήμισυ των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται στην ΕΕ σήμερα απαιτούν υψηλό επίπεδο επαγγελματικών προσόντων ενώ οι περισσότερες από τις υπόλοιπες τουλάχιστον ένα μέσο επίπεδο. Δεν είναι εκπληκτικό το ότι το ποσοστό ανεργίας των νέων με χαμηλά προσόντα είναι σημαντικά υψηλότερο από εκείνο των νέων με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο. Οι αλλαγές στη ζήτηση εργαζομένων αύξησαν το μειονέκτημα των νέων με χαμηλά επαγγελματικά προσόντα. Οι οικονομίες οι βασισμένες στη γνώση και τις υπηρεσίες εξακολουθούν να δημιουργούν επίσης θέσεις εργασίας που δεν απαιτούν υψηλή ή επίσημη κατάρτιση, αλλά μεγαλύτερη ποικιλία δεξιοτήτων και ικανοτήτων από ό,τι χρειαζόταν στο παρελθόν. Σε ορισμένες χώρες ακόμη και οι νέοι με υψηλό μορφωτικό επίπεδο αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εύρεση εργασίας λόγω μακροοικονομικών συνθηκών ή θεσμών της αγοράς εργασίας δυσμενών για την είσοδο νεοαφιχθέντων και μιας δυσαναλογίας μεταξύ επαγγελματικών προσόντων και ζήτησης εκ μέρους της αγοράς εργασίας.

Υψηλά ποσοστά αεργίας των νέων (εκτός από τη συμμετοχή στην εκπαίδευση και την κατάρτιση) είναι ακόμη ένα φαινόμενο αποτυχημένης ένταξης στην αγορά εργασίας και συμπίπτει χαρακτηριστικά με τα γενικά υψηλά ποσοστά ανεργίας. Η αεργία έχει αρνητικές συνέπειες στην ετοιμότητα και την οικονομική ικανότητα των νέων ενηλίκων να αποκτήσουν οικογένεια. Η ανεργία και η αεργία των γονέων αποτελούν ισχυρούς παράγοντες κινδύνου παιδικής φτώχειας (βλ. κεφάλαιο 4).

3.2. Βελτίωση των μεταβατικών σταδίων των νέων: Ευελιξία με ασφάλεια

Η ένταξη στην αγορά εργασίας είναι συχνά σταδιακή διαδικασία, αλλά γίνεται προβληματική εάν τα ερεθίσματα της έλλειψης απασχόλησης δεν συνεπάγονται δραστηριότητα με νόημα· αυτό μειώνει την απασχολησιμότητα των ατόμων. Σε πολλά κράτη μέλη, ένας στους τρεις νέους παραμένει χωρίς εργασία επί ένα έτος μετά το τέλος των σπουδών του.

Παρά την επανειλημμένη δέσμευση των κρατών μελών η ευρεία πλειονότητα των 4,6 εκατομμυρίων ανέργων στην ΕΕ δεν έχει την ευκαιρία να κάνει μια νέα αρχή μέσα σε 6 μήνες. Οι θεσμοί της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας πρέπει να επιταχύνουν τις προσπάθειές τους να παράσχουν σε όλους τους νέους κατάλληλα προσαρμοσμένες οδηγίες και συμβουλές για την επιλογή της κατάλληλης εκπαίδευσης που οδηγεί σε προσόντα για την αγορά εργασίας[14], μειώνοντας κατ' αυτό τον τρόπο τις δυσαναλογίες μεταξύ αποτελεσμάτων της εκπαίδευσης και απαιτήσεων της αγοράς εργασίας. Οι νέοι πρέπει να λαμβάνουν μεγαλύτερη υποστήριξη μέσω κατάλληλα προσαρμοσμένης αναζήτησης εργασίας καθώς επίσης και να επωφελούνται από τις ευκαιρίες απασχόλησης στο εξωτερικό. Η ΕΕ θα επιταχύνει την υποστήριξή της στη συνεργασία των κρατών μελών για την προαγωγή της κινητικότητας (π.χ. πρωτοβουλία EURES «η πρώτη σας εργασία στο εξωτερικό»).

Η έγκαιρη σύνδεση μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας έχει ουσιαστική σημασία για την εξοικείωση των νέων με τον κόσμο της εργασίας. Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης, όταν συνδυάζονται με την κατάρτιση ή με ένα κύκλο σπουδών, αποτελούν σημαντικό μέσο προς το σκοπό αυτό. Εν τούτοις, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης με μικρή ή καθόλου πληρωμή και περιορισμένη εκπαιδευτική προστιθέμενη αξία πρέπει να αποφεύγονται. Τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης είναι σαφώς καθορισμένες.

[14] Ψήφισμα του Συμβουλίου, Μάιος 2004· Εγχειρίδιο καθοδήγησης σταδιοδρομίας·

Οι νέοι έχουν ανάγκη από κατάλληλες ευκαιρίες απασχόλησης, αλλά όταν έχουν λίγες ή καθόλου ευκαιρίες να δείξουν τις ικανότητές τους, υποφέρουν βαρέως από το γεγονός ότι δεν προσλαμβάνονται σε θέσεις εργασίας. Πλήττονται ιδιαίτερα από το δυαδισμό της αγοράς εργασίας. Μπορούν να παγιδευτούν σε θέσεις με πενιχρές συνθήκες ή πρακτικές: Για παράδειγμα, τέσσερις στους δέκα κατέχουν σήμερα προσωρινή απασχόληση· ένα τέταρτο περίπου εργάζεται με μερική απασχόληση και ακόμη περισσότεροι έχουν θέσεις με χαμηλές αποδοχές. Τέτοιες θέσεις απασχόλησης μπορούν να χρησιμεύσουν ως «σκαλοπάτι», βοηθώντας τους νέους να αποκτήσουν ένα ιστορικό απασχόλησης, αλλά ορισμένους μπορεί να τους οδηγήσουν σε διαδοχή θέσεων μόνιμα χαμηλής ποιότητας[15].

Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη καταβάλλουν μεγάλες προσπάθειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος της απασχόλησης τα νέων, διάφορες αξιολογήσεις δραστήριων πολιτικών της αγοράς εργασίας για τους νέους έδειξαν ότι τα αποτελέσματα μπορούν ακόμη να βελτιωθούν.[16] Τα κράτη μέλη πρέπει να αντιμετωπίσουν συστηματικότερα και ευρύτερα τις αιτίες της ανεργίας των νέων στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας, καθώς και του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία. Το έτος της Λισαβόνας 2006/2007 είχε ως αποτέλεσμα έναν αριθμό συστάσεων σχετικών με τα προβλήματα της απασχόλησης των νέων.

Οι κοινές αρχές για την ευελιξία με ασφάλεια παρέχουν ένα μέρος του πλαισίου για την αντιμετώπιση των καίριων αιτίων των προβλημάτων της απασχόλησης των νέων και του συναισθήματος της ανασφάλειας[17]. Αντιμετωπίζουν ταυτόχρονα το θέμα της ασφάλειας και της ευελιξίας. Στον επόμενο κύκλο της Λισαβόνας, στις αρχές του 2008, τα κράτη μέλη καλούνται να θεσπίσουν, βασιζόμενα στις αντίστοιχες ειδικές προκλήσεις τους και με ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, στρατηγικές ευελιξίας με ασφάλεια εντάσσοντας τα τέσσερα στοιχεία πολιτικής (ευέλικτες και αξιόπιστες συμβατικές συμφωνίες, αποτελεσματικά συστήματα διά βίου μάθησης, δραστήριες πολιτικές της αγοράς εργασίας, σύγχρονα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης). Οι πολιτικές παρεμβάσεις και τα μέτρα απασχόλησης πρέπει να επανεξεταστούν και να προσαρμοστούν στις εθνικές συνθήκες και προτιμήσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει να χρησιμοποιήσουν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για να παράσχουν στους νέους δυνατότητες μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις που τα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης είναι λιγότερο αναπτυγμένα και να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στις διαρθρωτικές πολιτικές που αποσκοπούν στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων.

[15] Employment in Europe 2004 σελ. 178
[16] Employment in Europe 2006 σελ. 139
[17] COM (2007) 359.

3.3. Προώθηση της επιχειρηματικότητας

Η Ευρώπη χρειάζεται περισσότερους επιχειρηματίες. Μόνο 15% των εργαζομένων είναι εργοδότες ή αυτοαπασχολούμενοι στην ΕΕ και τα μεγέθη μειώνονται στο 4,2% για τους νέους[18]. Εντούτοις, πάνω από το ήμισυ των νέων δείχνουν ότι θα ενδιαφέρονταν να ακολουθήσουν επιχειρηματική σταδιοδρομία[19]. Η υποστήριξη της απόκτησης επιχειρηματικών ικανοτήτων μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης είναι υψίστης σημασίας και έχει αναγνωριστεί ως βασική ικανότητα. Το Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία και οι πρόσφατες πρωτοβουλίες της Επιτροπής[20] προβάλλουν επίσης την ανάγκη διαδικασιών μάθησης για την υποστήριξη, όσο το δυνατόν ενωρίτερα της ανάπτυξης των δεξιοτήτων της συμμετοχής των νέων και της επιχειρηματικής αυτοπεποίθησης και τεχνογνωσίας.

Υπάρχει ανάγκη για τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τους νέους επιχειρηματίες, με την παροχή πληροφοριών και οικονομικών κινήτρων για την αύξηση των μη αναγκαίων νομικών και διοικητικών βαρών. Υπάρχει επίσης ανάγκη για την αντιμετώπιση ειδικών εμποδίων τα οποία εξακολουθούν να συναντούν οι νέες γυναίκες για τη σύσταση και τη διαχείριση μιας επιχείρησης. Η Επιτροπή ετοιμάζει ένα δοκιμαστικό σχέδιο για την προαγωγή της κινητικότητας των νέων επιχειρηματιών.

Η Επιτροπή

- θα αυξήσει την παρακολούθηση της απασχόλησης των νέων στα κράτη μέλη και θα προάγει την ανταλλαγή βέλτιστης πρακτικής
- θα βελτιώσει την υποστήριξη της γεωγραφικής κινητικότητας μέσω του εργαλείου EURES και θα προωθήσει το φθινόπωρο του 2007 τη δοκιμαστική πρωτοβουλία «η πρώτη σας εργασία στο εξωτερικό» για νέους εργαζομένους οι οποίοι γνωρίζουν την πρώτη τους εμπειρία κινητικότητας
- θα προτείνει το 2008 μια πρωτοβουλία για έναν ευρωπαϊκό χάρτη ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης
- καλεί τα κράτη μέλη να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στους νέους στα πλαίσια των εθνικών προγραμμάτων μεταρρύθμισης και της πολυμερούς εποπτείας
- καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν στρατηγικές ευελιξίας με ασφάλεια που να επικεντρώνονται ειδικά στους στόχους της απασχόλησης των νέων, ιδιαίτερα, σύμφωνα με την προσέγγιση που καθορίστηκε στην ανακοίνωση του Ιουνίου σχετικά με την ευελιξία με ασφάλεια και τις κοινές αρχές ευελιξίας με ασφάλεια που πρόκειται να επικυρωθούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Δεκέμβριο του 2007
- καλεί τα κράτη μέλη να προάγουν το θεσμό της πρακτικής άσκησης σε εντατικό συνδυασμό με κατάρτιση ή κύκλο σπουδών και να καθορίσουν κατάλληλα πλαίσια προς τούτο
- καλεί τα κράτη μέλη να προάγουν τις σπουδές επιχειρηματικότητας ως βασική ικανότητα και να βελτιώσουν τις συνθήκες για τους νέους επιχειρηματίες π.χ. προάγοντας το πρόγραμμα για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία στις επιχειρήσεις και στα

[18] Έρευνα για το εργατικό δυναμικό 2006.
[19] Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 192, Απρίλιος 2007
[20] COM (2006) 33 τελικό. Βλ. επίσης την ατζέντα του Όσλο

χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έτσι ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στη χρηματοδότηση για τη σύσταση ΜΜΕ από τους νέους επιχειρηματίες

– ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις εθνικές πολιτικές και τα ταμεία της ΕΕ, ιδίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης ή οποιαδήποτε άλλα σχετικά ταμεία και προγράμματα της ΕΕ για την υποστήριξη της μετάβασης των νέων από την εκπαίδευση στην απασχόληση και για τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων ως προς το θέμα αυτό.

4. ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΥΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΟΛΩΝ

Η συμμετοχή των νέων στην εκπαίδευση, την απασχόληση και την κοινωνία πλήττεται από τη φτώχεια, την κοινωνική περιθωριοποίηση, τις διακρίσεις και την κακή υγεία. Η Ευρώπη έχει πραγματικό συμφέρον τόσο για οικονομικούς όσο και για κοινωνικούς λόγους να εξασφαλίσει να μην αποκλείεται κανένα παιδί και κανένας νέος.

4.1. Κοινωνική ένταξη

Η παιδική φτώχεια η οποία πλήττει το 19% όλων των παιδιών και των νέων κάτω των 18 ετών είναι ανησυχία μείζονος σημασίας[21]. Η ευεξία των παιδιών θεωρείται ότι έχει σημαντικά αποτελέσματα στην εκπαίδευση και την απασχόληση. Οι χώρες με υψηλό ποσοστό κινδύνου φτώχειας για τα παιδιά και τους νέους έχουν κατά κανόνα υψηλά επίπεδα ανεργίας. Η παύση της διάδοσης της φτώχειας από γενεά σε γενεά αποτελεί βασική πρόκληση και οι πολιτικές πρέπει να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες τόσο των παιδιών όσο και των γονέων τους με κατανοητό τρόπο. Πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην προσχολική εκπαίδευση και στην εκπαίδευση των μαθητών που ζουν σε μειονεκτούσες περιοχές.

Σε ορισμένες χώρες, η κοινωνική ένταξη των νέων που προέρχονται από τη μετανάστευση ή από μειονεκτούσες μειονότητες (ιδιαίτερα των Ρόμα) δεν υπήρξε μέχρι τώρα επιτυχής. Συχνά σε συνδυασμό με ένα ασθενές κοινωνικοοικονομικό καθεστώς των γονέων τους, αποτελούν την αιτία για την οποία μια μεγάλη μερίδα μειονεκτούντων νέων παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και συχνά χαμηλότερες ικανότητες ανάγνωσης. Ο κίνδυνος της οικονομικής αδράνειας για τους νέους από εθνοτικές μειονότητες σε ορισμένες χώρες είναι κατά ένα τρίτο υψηλότερος απ' ό,τι για τον κανονικό νέο πληθυσμό.

Η επίτευξη κοινωνικής ένταξης και ίσων ευκαιριών αποτελεί βασικό θέμα για τους νέους με ειδικές ανάγκες. Η εξάλειψη των φραγμών για τη συμμετοχή τους στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και στην είσοδο τους στη ζωή του πολίτη, καθώς και την πολιτική και κοινοτική ζωή είναι υψίστης σημασίας. Για όλους τους νέους με λιγότερες δυνατότητες οι δραστήριες πολιτικές αγοράς εργασίας και τα μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής τους στην επαγγελματική κατάρτιση είναι θεμελιώδους σημασίας έτσι ώστε να βελτιωθούν οι ευκαιρίες πλήρους συμμετοχής τους στην κοινωνία.

[21] SEC (2007) 329

4.2. Ανισότητες μεταξύ των φύλων

Οι νέες γυναίκες γνωρίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας από ό,τι οι άνδρες και καταλήγουν συχνότερα σε θέσεις εργασίας χαμηλής ποιότητας, μερικού χρόνου ή ορισμένου χρόνου. Παρ' όλο που έχουν πραγματοποιήσει ουσιαστική πρόοδο τις τελευταίες δεκαετίες στην εκπαίδευση, το δυναμικό τους αντιπροσωπεύεται μόνο εν μέρει στην επίδοση της αγοράς εργασίας, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν χάσματα αμοιβών τα οποία μεγαλώνουν με την ηλικία. Τα στερεότυπα των φύλων διαδραματίζουν μείζονα ρόλο σ' αυτή την κατάσταση καθόσον οι γυναίκες και οι άνδρες ακολουθούν παραδοσιακές οδούς εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι οποίες τοποθετούν συχνά τις γυναίκες σε θέσεις οι οποίες εκτιμώνται και αμείβονται λιγότερο. Οι γυναίκες εργάζονται πολύ λιγότερο στους τεχνικούς τομείς, παρά την ύπαρξη ελλείψεων στην αγορά εργασίας. Οι νεαροί άνδρες υπεραντιπροσωπεύονται μεταξύ των νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο.

4.3. Καλύτερη υγεία

Η καλή υγεία είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την οικοδόμηση του ανθρώπινου κεφαλαίου και της πλήρους συμμετοχής του. Ένα μεγάλο μέρος των προβλημάτων υγείας που εμφανίζονται αργότερα στη ζωή μπορεί να προληφθεί σε νεαρή ηλικία. Όμως ένας σχετικά υψηλός και αυξανόμενος αριθμός νέων υποφέρουν ήδη από προβλήματα υγείας: π.χ. ένα παιδί στα πέντε είναι υπέρβαρο ή παχύσαρκο, περίπου 10% των θανάτων των νέων γυναικών και 25% των νέων ανδρών οφείλονται στην κατανάλωση οινοπνεύματος. Η υγεία των νέων επηρεάζεται έντονα από την οικογένεια, το σχολείο και τις κοινωνικές περιστάσεις. Χαμηλότερο κοινωνικοοικονομικό καθεστώς και χαμηλότερα επίπεδα εκπαίδευσης είναι συνδεδεμένα με υψηλότερη επίπτωση προβλημάτων διανοητικής και σωματικής υγείας, χρήσης ναρκωτικών και εφηβικής εγκυμοσύνης.

Οι νέοι αποτελούν μια ομάδα-στόχο των πολιτικών υγείας και πρόληψης της ΕΕ (στους τομείς της κατάχρησης οινοπνεύματος, κατάχρησης ναρκωτικών, καπνίσματος, υγείας των καταναλωτών, διατροφής και παχυσαρκίας και HIV/AIDS, και, σύντομα, διανοητικής υγείας). Απαιτείται μεγαλύτερη διατομεακή συνεργασία για το χειρισμό της κοινωνικής διάστασης της υγείας και για τη δημιουργία προσαρμοσμένων δράσεων με σκοπό την προαγωγή της υγείας των νέων. Η Επιτροπή έχει προβάλει επίσης τη σημασία της προαγωγής της καλύτερης διατροφής και της σωματικής άσκησης μεταξύ των νέων για τη βελτίωση της υγείας τους[22].

Η Επιτροπή

- καλεί τα κράτη μέλη να εντείνουν την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας κυρίως με την προαγωγή ίσων ευκαιριών για τα παιδιά και τους νέους όσον αφορά την εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και τη συμμετοχή των γονέων στην αγορά εργασίας
- καλεί τα κράτη μέλη να διαθέσουν τα μέσα στις οργανώσεις των νέων και τους νέους εργαζόμενους για την αντιμετώπιση των προβλημάτων υγείας
- θα προετοιμάσει το 2007 μια νέα στρατηγική για την υγεία, η οποία θα υποστηρίξει προσαρμοσμένες δράσεις υπέρ των νέων

[22] COM (2007) 391 και COM (2007) 279.

– υποστηρίζει έντονα τις δράσεις για την εξάλειψη των στερεοτύπων των φύλων στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την αγορά εργασίας, προάγοντας την ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και ειδικές δράσεις στα πλαίσια των προγραμμάτων εκπαίδευσης και πολιτισμού της ΕΕ.

5. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΙ ΝΕΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ

Μετά τη δημοσίευση της Λευκής Βίβλου για τη Νεολαία, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη κατάρτισαν πολιτικές για την υποστήριξη δεξιοτήτων συμμετοχής των νέων και της δραστήριας εισόδου τους στην κοινωνία[23]. Η διαμόρφωση πολιτικών για τους νέους σε μόνιμο διάλογο μαζί τους είναι θεμελιώδους σημασίας για την επιτυχία τους.

5.1. Συμμετοχή των νέων

Η συμμετοχή των νέων στους δημοκρατικούς θεσμούς και στο συνεχή διάλογο με τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων είναι ουσιώδους σημασίας για τη σθεναρή λειτουργία των δημοκρατιών μας και για τη βιωσιμότητα των πολιτικών που έχουν επίδραση στη ζωή των νέων.

Η Επιτροπή πρόσφατα [24] ζήτησε από τα κράτη μέλη να εξακολουθήσουν τις προσπάθειές τους για την άσκηση της συμμετοχής των νέων και τη διαμόρφωση συνεκτικών στρατηγικών πληροφόρησης για τους νέους. Η Επιτροπή προώθησε επίσης γνήσιο διάλογο με τους νέους, από το τοπικό έως το ευρωπαϊκό επίπεδο ο οποίος πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως. Η ευρωπαϊκή διάσκεψη κορυφής των νέων "Η Ευρώπη σας" που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη το Μάρτιο 2007, η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Νέων και οι τακτικές εκδηλώσεις της Προεδρίας για τη Νεολαία αποτελούν θετικά βήματα προς έναν τέτοιο διαρθρωμένο διάλογο με τους νέους.

Η συμμετοχή στις πολιτιστικές δραστηριότητες μπορεί επίσης να καταστήσει τους νέους ικανούς να εκφράζουν τη δημιουργικότητά τους και να συμβάλλουν στην υποστήριξη της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά. Περαιτέρω, οι πολιτιστικές δραστηριότητες μπορούν να προαγάγουν την κοινωνική ένταξη και να διευκολύνουν το διάλογο μεταξύ γενεών και πολιτισμών σφυρηλατώντας δεσμούς μεταξύ των ατόμων και βοηθώντας στην υπέρβαση των περιορισμών της εθνικής ταυτότητας. Αυτό βρίσκεται στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού έτους διαπολιτισμικού διαλόγου 2008, το οποίο θα επικεντρώνεται κυρίως στους νέους. Υπάρχουν επίσης βασικής σημασίας μηνύματα στην ανακοίνωση της Επιτροπής για τον πολιτισμό[25].

5.2. Εθελοντικές δραστηριότητες

Οι εθελοντικές δραστηριότητες παρέχουν πολύτιμη άτυπη εμπειρία μάθησης, η οποία καθιστά ικανούς τους νέους να αποκτούν δεξιότητες και διευκολύνει τη μετάβασή τους από την εκπαίδευση στην απασχόληση. Μέσω του εθελοντισμού, οι νέοι αναπτύσσουν αξίες όπως η αμοιβαία κατανόηση, ο διάλογος και η αλληλεγγύη. Εντούτοις, πρέπει να τονισθεί ότι οι εθελοντικές δραστηριότητες δεν αποτελούν υποκατάστατο της αμειβόμενης απασχόλησης.

---

[23] Ψήφισμα του Συμβουλίου C 168/2 (2002)
[24] COM (2006) 417.
[25] COM (2007) 242.

Οι νέοι Ευρωπαίοι έχουν μια θετική άποψη όσον αφορά τα προγράμματα που ενθαρρύνουν τις εθελοντικές δραστηριότητες, καθόσον 74% αυτών πιστεύουν ότι τα εν λόγω προγράμματα είναι ένας καλός τρόπος για την αύξηση της συμμετοχής τους στην κοινωνία. Το πρόγραμμα της ΕΕ Νεολαία σε Δράση[26] παρέχει ένα πλαίσιο για την ευρωπαϊκή εθελοντική υπηρεσία.

Οι εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή των κοινών στόχων που εγκρίθηκαν για εθελοντικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού (ΑΜΣ)[27] καταδεικνύουν ότι οι ανταλλαγές καλής πρακτικής, οι δραστηριότητες μάθησης μεταξύ ομολόγων και εργαλεία αξιολόγησης επιφέρουν προστιθέμενη αξία στην ανάπτυξη των εθελοντικών δραστηριοτήτων[28].

Εμπόδια όπως οι δυσκολίες απόκτησης θεώρησης και η έλλειψη ασφάλισης θα πρέπει να εξαλειφθούν και η διασύνδεση με δικαιώματα βάσει των διατάξεων κοινωνικής ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των επιδομάτων ανεργίας, πρέπει να βελτιωθεί. Η διατομεακή συνεργασία μεταξύ διαφόρων αρχών και η θέσπιση κατάλληλων νομικών πλαισίων είναι απαραίτητες[29]. Η αναγνώριση δεξιοτήτων που αποκτώνται από τους νέους με τον εθελοντισμό συμβάλλει στη διευκόλυνση της μετάβασής τους από την εκπαίδευση στην απασχόληση. Υπάρχουν καλές πρακτικές αλλά απαιτείται πιο συνεκτική προσέγγιση, με βάση το διεξαγόμενο συλλογισμό που προωθείται σε επίπεδο ΕΕ[30].

5.3. Οι νέοι και η ΕΕ: μια ενισχυμένη σύμπραξη

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και οι πολιτικές έχουν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στη διεύρυνση των ευκαιριών να συμμετάσχει η νέα γενεά στην κοινωνία, αλλά οι νέοι πρέπει να αναπτύξουν μια αίσθηση ευθύνης για την εκπαίδευσή τους, την υγεία τους, την ένταξή τους στην επαγγελματική ζωή και τη δράση τους στην κοινωνία.

Οι οργανώσεις των νέων αποτελούν βασικής σημασίας πηγή από αυτή την άποψη. Ο ρόλος του ευρωπαϊκού φόρουμ των νέων είναι σημαντικός για τη δράση τέτοιων οργανώσεων, ιδιαίτερα των τοπικών και εθνικών συμβουλίων των νέων, καθώς και των νέων με λιγότερες ευκαιρίες στο διαρθρωμένο διάλογο με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής.

Η ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτεί έντονη αφοσίωση. Σε ένα πρόσφατο Ευρωβαρόμετρο οι νέοι εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την ΕΕ και αυτό αποτελεί σημαντική βάση για περαιτέρω δράση.[31]

Η Επιτροπή προτείνει να ενισχύσει την υφιστάμενη σύμπραξη μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των εκπροσώπων των νέων σε μια δήλωση που να προβάλει τη σημασία του διαρθρωμένου διαλόγου με τους νέους σε όλα τα επίπεδα και στους τομείς που καλύπτονται από αυτήν την ανακοίνωση. Η ημερήσια διάταξη πρέπει να καθοριστεί από κοινού με τους νέους. Στο διάλογο πρέπει να συμμετέχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη και οι οργανώσεις νεολαίας. Πρέπει επίσης να συμπεριλαμβάνονται νέοι με λιγότερες ευκαιρίες, καθώς και νέοι που δεν είναι μέλη οργάνωσης.

---

[26] Από το 1996 ως το 2006, 30.000 νέοι ευρωπαίοι έχουν επωφεληθεί από αυτό το πρόγραμμα.
[27] Ψήφισμα του Συμβουλίου 13996/04 (2004).
[28] Βλ. λεπτομερή ανάλυση στο SEC (2007) το οποίο δημοσιεύτηκε με αυτήν την ανακοίνωση.
[29] Βλ. τμήμα 3 του εγγράφου εργασίας του προσωπικού, σχετικά με τις εθελοντικές δραστηριότητες των νέων για πλέον τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με τα εμπόδια.
[30] Απόφαση 2241/2004/ΕΚ
[31] Ευρωβαρόμετρο Νεολαία 2007

Άλλοι τομείς ενδιαφέροντος για τους νέους, όπως η βιώσιμη ανάπτυξη, το μέλλον της ΕΕ ή η ενίσχυση προς τις αναπτυσσόμενες χώρες, θα μπορούσαν επίσης να εξετάζονται στο πλαίσιο αυτής της σύμπραξης.

Μια έκθεση της ΕΕ για τους νέους πρέπει να συντάσσεται κάθε τρία έτη από κοινού με τους νέους, αντλώντας από τις υφιστάμενες πληροφορίες και με αναφορές στις εξελίξεις σε τομείς που εξετάζονται στην παρούσα ανακοίνωση. Οι υπουργοί δέχτηκαν ευνοϊκά το ενδεχόμενο μιας τέτοιας έκθεσης[32].

Η Επιτροπή

Για τη συμμετοχή:

- καλεί τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού για τους νέους να εφαρμόσουν ενισχυμένους κοινούς στόχους για τη συμμετοχή και την πληροφόρηση των νέων στο διαρθρωμένο διάλογο καθώς και την εφαρμογή του,
- καλεί τα κράτη μέλη να αναθέσουν στους νέους στα πλαίσια των δραστηριοτήτων που σχεδιάζονται για το ευρωπαϊκό έτος διαπολιτισμικού διαλόγου,
- σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και με πλήρη σεβασμό των αρμοδιοτήτων τους θα μελετήσει τις υφιστάμενες εθνικές μεθόδους πρακτικής σχετικά με την πρόσβαση των νέων στον πολιτισμό, με σκοπό τη διευκόλυνση αυτής της πρόσβασης,
- θα χρησιμοποιήσει τα σχετικά προγράμματα[33] σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, για την προαγωγή της συμμετοχής των νέων, με μια συντονισμένη προσέγγιση.

Για τις εθελοντικές δραστηριότητες

- καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν προγράμματα, στρατηγικές, να διερευνήσουν βελτιώσεις στα νομικά πλαίσια, να εξαλείψουν εμπόδια και να ενθαρρύνουν τον εθελοντισμό μεταξύ των νέων με λιγότερες ευκαιρίες,
- καλεί τα κράτη μέλη να προάγουν και να αναγνωρίσουν τον εθελοντισμό, με βάση το Europass,
- καλεί τα κράτη μέλη να ενισχύσουν ανοικτή μέθοδο συντονισμού για τις εθελοντικές δραστηριότητες, να αναλάβουν δραστηριότητες μάθησης μεταξύ ομολόγων και να αναπτύξουν εργαλεία παρακολούθησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
- θα προώθηση διαβούλευση και αξιολόγηση αντίκτυπου σχετικά με μια νέα πρωτοβουλία σε επίπεδο ΕΕ για την προαγωγή και την αναγνώριση των εθελοντικών δραστηριοτήτων.

Για μια ενισχυμένη σύμπραξη

- καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τους νέους να ενισχύσουν τη σύμπραξή τους σε μια κοινή δήλωση που έχει προβλεφθεί να γίνει προσεχώς εντός του έτους,
- καλεί το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας, στο πλαίσιο του διαρθρωμένου διαλόγου, να εκφράσει τις ανησυχίες των νέων με λιγότερες ευκαιρίες, καθώς και των νέων που δεν είναι μέλη οργάνωσης,

[32] Συμπεράσματα του Συμβουλίου 8771 (25.05.2007)

[33] Για παράδειγμα νεολαία σε δράση, διά βίου μάθηση, πρόγραμμα πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία και το ειδικότερο πρόγραμμά της για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία καθώς και το προτεινόμενο πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα της υγείας 2007 – 2013

– θα καταρτίσει έκθεση ΕΕ σχετικά με τους νέους η οποία θα εκδίδεται από την Επιτροπή κάθε τρία έτη.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα ανακοίνωση αποτελεί σημαντικό βήμα της πολιτικής διαδικασίας που αφορά θέματα νέων η οποία άρχισε το 2001 με τη Λευκή Βίβλο για τη νεολαία. Μεταφέρει, σε ένα πλαίσιο κοινωνιών που γηράσκουν, ένα σθεναρό μήνυμα για καλύτερη, πιο έγκαιρη και περισσότερη επένδυση στους νέους για την προαγωγή της εκπαίδευσής τους, της απασχόλησης, της κοινωνικής ένταξης, της υγείας και της ενεργού συμμετοχής τους στα κοινά, σε μια προσέγγιση κύκλου ζωής. Η επένδυση δεν πρέπει να είναι απλώς οικονομική. Απαιτείται προσωπική συμμετοχή από τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων, το εργατικό δυναμικό και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι επιχειρήσεις, οι νέοι εργαζόμενοι, οι ερευνητές, οι οικογένειες και οι οργανώσεις που εργάζονται για τους νέους και μαζί με αυτούς.

Η ανακοίνωση προβάλλει την ανάγκη για την ουσιαστική μείωση της ανεργίας των νέων και τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας. Όλοι οι νέοι, και η Ευρώπη ως σύνολο, πρέπει να διαθέτουν δεξιότητες και ευκαιρίες να εργασθούν παραγωγικά για την οικονομική και κοινωνική ευημερία τους. Το κλειδί για την πλήρη συμμετοχή των νέων είναι η πρόσβαση σε μια καλή θέση εργασίας η οποία επίσης απαιτεί εκσυγχρονισμένη εκπαίδευση ποιότητας. Η προώθηση της πλήρους συμμετοχής νέων διαχειριστών επιχειρηματιών και εργαζομένων αποτελεί επίσης βασική συνιστώσα στην οικοδόμηση καινοτόμων, βασισμένων στη γνώση και διεθνώς ανταγωνιστικών οικονομιών της ΕΕ.

Η δράση προς την πλήρη συμμετοχή των νέων στην κοινωνία μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα μέσω μιας εγκάρσιας στρατηγικής για τη νεολαία. Αυτό απαιτεί εντονότερη διατομεακή συνεργασία μεταξύ τομέων πολιτικής που έχουν αντίκτυπο στους νέους και μεγαλύτερη επικέντρωση στους νέους στα πλαίσια τέτοιων πολιτικών. Τα κράτη μέλη καλούνται προς το σκοπό αυτό να λάβουν ορισμένα μέτρα που να αποσκοπούν στη σφυρηλάτηση στενότερων δεσμών μεταξύ των υφισταμένων διαδικασιών, όπως η στρατηγική της Λισαβόνας, οι στρατηγικές για την υγεία και οι διάφορες ανοικτές μέθοδοι συντονισμού[34], έτσι ώστε να προσφέρουν περισσότερες και καλύτερες ευκαιρίες για τους νέους και να συγκεντρώνονται σε δράσεις που θα είναι περισσότερο ευεργετικές για την επαγγελματική επανένταξη των νέων, την κοινωνική ένταξη και την ενεργό συμμετοχή τους στα κοινά.

Η Επιτροπή προτείνει ορισμένες νέες πρωτοβουλίες που δημιουργούν γέφυρες μεταξύ εκπαίδευσης και απασχόλησης και υποστηρίζουν την ενεργό συμμετοχή των νέων στα κοινά. Σ΄ αυτές περιλαμβάνεται μια πρωτοβουλία σχετικά με έναν ευρωπαϊκό χάρτη ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, η δοκιμαστική πρωτοβουλία "Η πρώτη σας εργασία στο εξωτερικό", μια εντελώς νέα στρατηγική για την υγεία, μια αξιολόγηση αντικτύπου σχετικά με τις εθελοντικές δραστηριότητες για νέους και μια μελέτη σχετικά με την πρόσβαση των νέων στον πολιτισμό. Επί πλέον η Επιτροπή προτείνει την προαγωγή του εγκάρσιου συντονισμού μέσω μιας έκθεσης της ΕΕ για τη νεολαία που θα εκδίδεται κάθε τρία έτη.

[34] Στους τομείς της εκπαίδευσης, της κοινωνικής ένταξης και της νεολαίας.

Εντούτοις η πλήρης συμμετοχή των νέων στην κοινωνία μπορεί να είναι επιτυχής μόνον εφόσον οι νέοι αναλαμβάνουν να εργασθούν ως εταίροι προς επίτευξη αυτού του στόχου και για το λόγο αυτό η Επιτροπή προτείνει να οργανωθούν οι νέοι και να ενισχυθεί η υφισταμένη εταιρική σχέση μεταξύ ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και νέας γενεάς.

Τεχνικό παράρτημα: Κείμενα αναφοράς

Τεχνικό παράρτημα: Κατάλογος εγγράφων αναφοράς (με χρονολογική σειρά)

(1) COM (2001) 681: Λευκό βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία (21.11.2001)

(2) Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010 C 142/1: Λεπτομερές πρόγραμμα των επακόλουθων εργασιών σχετικά με τους στόχους των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη (14.06.2002)

(3) Ψήφισμα του Συμβουλίου C 168/2 (2002): Ψήφισμα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2002 σχετικά με το πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της νεολαίας (27.06.2002)

(4) Ψήφισμα του Συμβουλίου Προσανατολισμού: Ψήφισμα του Συμβουλίου όσον αφορά την ενίσχυση πολιτικών, συστημάτων και πρακτικών στον τομέα του προσανατολισμού.(Μάιος2004)
http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/resolution2004_en.pdf

(5) EIE (Employment in Europe) 2004: Απασχόληση στην Ευρώπη 2004

(6) Ψήφισμα του Συμβουλίου 13996/04 (2004): Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς στόχους εθελοντικών δραστηριοτήτων των νέων, έγγρ. 13996/04 (15.11.2004)

(7) Απόφαση αριθ. 2241/2004/ΕΚ: Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με το ενιαίο κοινοτικό πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (Europass)

(8) Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τη Νεολαία: Παράρτημα 1 των συμπερασμάτων της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22 και της 23 Μαρτίου 2005

(9) COM (2005) 206: Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τη νεολαία - Αντιμετώπιση των θεμάτων που απασχολούν τους νέους στην Ευρώπη - Εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία και προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά (30.05.2005)

(10) COM (2006) 33: Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή του κοινοτικού προγράμματος της Λισαβόνας: προώθηση της επιχειρηματικής νοοτροπίας μέσω της εκπαίδευσης και της μάθησης (13.02.2006)

(11) COM (2006) 208: Ανακοίνωση της Επιτροπής "Επίτευξη της ατζέντας εκσυγχρονισμού για πανεπιστήμια - Εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία" (10.05.2006)

(12) COM (2006) 417: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο για τη συνέχεια της Λευκής Βίβλου με τίτλο: «Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία: Εφαρμογή των κοινών στόχων για τη συμμετοχή και την πληροφόρηση των νέων με σκοπό την προώθηση της ενεργού συμμετοχής τους στα κοινά» (20.07.2006)

(13) COM (2006) 481: Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αποδοτικότητα και ισότητα στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης (08.09.2006)

(14) COM (2006) 571: Ανακοίνωση της Επιτροπής - Το δημογραφικό μέλλον της Ευρώπης, μετατροπή μιας πρόκλησης σε ευκαιρία (12.10.2006)

(15) EiE (Employment in Europe) 2006: Απασχόληση στην Ευρώπη 2006

(16) Επιθεώρηση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για την Απασχόληση - Φθινόπωρο 2005 (Απασχόληση των νέων). Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, 2006. ISSN 1725-5376

(17) Σύσταση (2006/962/EC): σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη διά βίου μάθηση (18.12.2006)

(18) COM (2006) 857: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «Απασχόληση στις αγροτικές περιοχές: κάλυψη του ελλείμματος θέσεων εργασίας» (21.12.2006)

(19) SEC (2006) 1772: Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Έκθεση σχετικά με την απασχόληση στις αγροτικές περιοχές (21.12.2006)

(20) SEC (2007) 329: Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: Έκθεση σχετικά με την κοινωνική προστασία και την κοινωνική ενσωμάτωση. Δικαιολογητικό έγγραφο (06.03.2007)

(21) BEPA (Σώμα συμβούλων ευρωπαϊκής πολιτικής της Επιτροπής) Απρίλιος 2007: «Επενδύοντας στους νέους: μια στρατηγική ενδυνάμωσης» http://ec.europa.eu/dgs/policy_advisers/publications/index_en.htm

(22) COM (2007) 244: Ανακοίνωση της Επιτροπής «Προώθηση της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών» (10.5.2007)

(23) Συμπεράσματα του Συμβουλίου 8771 (2007): σχετικά με τις μελλοντικές προοπτικές ευρωπαϊκής συνεργασίας για την πολιτική στον τομέα της νεολαίας (25.05.07)

(24) COM (2007) 279: Λευκή Βίβλος για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική για θέματα υγείας που έχουν σχέση με τη Διατροφή, το Υπερβολικό Βάρος και την Παχυσαρκία (30.05.2007)

(25) COM (2007) 359: Ανακοίνωση της Επιτροπής για τη «θέσπιση κοινών αρχών όσον αφορά την ευελιξία με ασφάλεια: περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας μέσω της ευελιξίας με ασφάλεια» (27.06.2007)

(26) Ευρωβαρόμετρο Νεολαία 2007: «Κοιτάζοντας πίσω από τους αριθμούς – τα κύρια αποτελέσματα της έρευνας Ευρωβαρομέτρου 2007 σχετικά με τους νέους» του Φεβρουαρίου 2007, βλ. http://ec.europa.eu/youth/index_en.html

(27) Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 192, Έρευνα για την επιχειρηματικότητα στην ΕΕ (25 κράτη μέλη), στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Ισλανδία και στη Νορβηγία: Αναλυτική έκθεση, Απρίλιος 2007

(28) Έκθεση προόδου 2007: Πρόοδος για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας στην εκπαίδευση και την κατάρτιση: ΓΔ ΕΑC 2007 Έκθεση με βάση δείκτες και συγκριτικά στοιχεία, (επίκειται δημοσίευση)

(29) COM (2007) 242: Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό σ' έναν κόσμο παγκοσμιοποίησης (10.05.07)

(30) COM (2007) 391: Λευκή Βίβλος για τον αθλητισμό: η ΕΕ και ο αθλητισμός: εκπλήρωση των προσδοκιών, και συνημμένο σχέδιο δράσης (11.07.2007)

(31) Ατζέντα του Όσλο για μια εκπαίδευση επιχειρηματικότητας στην Ευρώπη http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/support_measures/training_education/doc/oslo_agenda_final.pdf

(32) Εγχειρίδιο επαγγελματικού προσανατολισμού: Επαγγελματικός προσανατολισμός – Ένα εγχειρίδιο για υπεύθυνους λήψης αποφάσεων. Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής και από κοινού δημοσίευσης με τον ΟΟΣΑ. http://www.oecd.org/dataoecd/53/53/34060761.pdf

(33) ΕΕΔ: «Έρευνα για το εργατικό δυναμικό - οδηγός χρήστη» Eurostat 2007

(34) Ευρωπαϊκή συμμαχία για τις οικογένειες: προωθήθηκε από τα κράτη μέλη στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της άνοιξης 2007. Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. http://ec.europa.eu/employment_social/families/european-alliance-for-families_en.html

(35) Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας: πηγή πληροφοριών γενικής φύσεως που αφορούν τους νέους. http://europa.eu/youth

(36) Πρόγραμμα Νεολαία σε Δράση 2007-2013: το νέο πρόγραμμα της ΕΕ στον τομέα της νεολαίας. http://ec.europa.eu/youth